

Hospitering hos DA i september 2009

Hjertevarme og regn, det er de to ting som først dukker opp når jeg tenker tilbake på tiden hos DA i Trondheim. Regn – fordi det øsregnet hver dag, unntatt én. Men regnet var forfriskende, oppholdet i Trondheim storartet, lærerikt og givende. Jeg var omfavnet av varme og en helt enestående gjestfrihet fra de ansattes side. Den erfaring vil leve med meg.

Hospiteringen min hos DA bygger på Nordisk ministerråds handlingsplan for utveksling av nordiske embetsmenn. Planen innebærer at embetsmenn i Norden kan få orlov for å oppholde seg ved en søsterorganisasjon i et annet nordisk land enn det de arbeider i, etter å ha oppfylt bestemte krav og etter at begge organisasjoner har gitt sitt samtykke. Det var lett å få samtykke fra arbeidsgiveren min og direktør for DA, Tor Landbach. Mannen min, Sigurður Árni Þórðarson, og jeg sammen med tvillingesønnene våre, Ísak og Jón Kristján, dro til Trondheim medio september d.å. Vi leide et vidunderlig sommerhus nede ved Trondheimsfjorden i fire uker hvor vi nøt livet.

Jeg kjente litt til DA på forhånd. Jeg har vært ansatt som direktør for den islandske domstolsadministrasjonen fra år 2000. Siden har jeg deltatt i de årlige ledermøtene for domstolsadministrasjonene i Norden og i den sammenheng vært i Trondheim en gang tidligere.

Hospiteringen min hos DA ble meget godt og profesjonelt forberedt fra administrasjonens side. Nesten hvert minutt ble brukt. Jeg er meget takknemlig og retter en varm takk til alle som deltok i disse forberedelsene. Det er helt åpenbart at bakom lå det både et stort arbeid og store ambisjoner. De ansatte lo hjertelig over det tette programmet mitt. Kun to ganger - mellom klokken åtte og åtte tretti - ble det avsatt tid til „egenstudier” de fire ukene. Ellers gikk hele dagen til møter fra den tidlige morgen til langt ut på kvelden.

Jeg ble meget begeistret over hvor godt organisert hele programmet var. Etter en kort veiledning fulgte to rundvisninger og denne gjennomtenkte spiralintroduksjon gav et meget godt innblikk i arbeidet innenfor DA. Den første dagen fikk jeg en allmenn presentasjon av arbeidsfordelingen og arbeidsmåten i DA. Siden hadde jeg et godt møte med direktør Tor Landbach som redegjorde for administrasjonens og styrets mål. Senere om dagen hadde jeg møte med de åtte avdelingslederne. Alle presenterte de avdelingenes organisering og arbeidsoppgaver i korte møter. Uken etter fikk jeg mer utførlig presentasjon av arbeidsmåter og delegering innen hver enkelt avdeling. Videre oppsøkte jeg hver enkelt avdeling og oppholdt meg

der en hel dag og snakket med de ansatte som fortalte meg hva de arbeidet med. Siden tilbrakte jeg en hel dag i Trondheims Tingsrett og Frostatings Lagmannsrett og ble kjent med domstolenes effektive arbeidsgang og nøt lederens gjestfrihet. Da var jeg så heldig å kunne delta i et seminar om erfaringene av den nye tvisteloven. Hele tiden fulgte jeg grundig med i avdelingens arbeidsdag og arbeidsoppgaver og en dag lyttet jeg til høyesterettsjustitiarius forelese over livet i Høyesterett.

På grunn av den gode organiseringen av oppholdet mitt visste jeg helt fra begynnelsen av hvorledes programmet mitt ville bli, hvem jeg ville møte og hvor jeg skulle møte dem. Men jeg må erkjenne at de første dagene var jeg helt utslitt. Det ble sagt så utrolig meget, jeg traff mange mennesker hver eneste dag og jeg deltok i mange møter. De norske dialektene ble da en spesiell utfordring. Det trengs nemlig en stor konsentrasjon å sette seg inn i et nytt språk. Jeg hadde aldri før arbeidet i et norsk språkmiljø. Følgelig måtte jeg for første gang kjempe med ulike uttaleformer av ganske enkle ord. Til og med et enkelt ord som „dere” kan formuleres og uttales på utrolig mange måter i Norge og uttalen var ikke lett å forstå for meg. Men de jeg snakket med, var meget positive og velvillige og viste stor forståelse når jeg ikke kunne oppfatte saker og ting med en gang. Saken ble gjennomgått på ny og ordene gjentatt inntil jeg forstod det meste. Det viste seg at ikke bare faglighet og en utpreget profesjonalisme hersket innenfor DA men også arbeidet der godt og tålmodig folk, villig til å ofre seg ut over det som kan forlanges - og alltid med glede.

Det er ganske nyttig for en embetsmann - en embetskvinne - å reise bort fra sin daglige dont og bli kjent med noe nytt for å revurdere sitt eget arbeid og sammenlikne arbeidsmåten innenfor sitt eget embete med søsterorganisasjonens arbeidskultur. Dette var meget viktig for meg og reisen og oppholdet ble meget verdifullt. Jeg fikk anledning til å sammenlikne den norske og den islandske lovgivningen omkring domstolene og jevnføre arbeidsmåten i Norge og på Island. Jeg tenker ofte på at i DA er det 80 ansatte. I den islandske domstolsadministrasjonen er det to medarbeidere - den ene arbeider på deltid. De lovbestemte arbeidsoppgavene er stort sett de samme. Følgelig blir arbeidsfordelingen en helt annen og spesialiseringen og profesjonalismen åpenbart mye større i Norge.

Det ble skapt en verdifull kontakt under oppholdet mitt i Trondheim. Alle ville vite mer om Island. Det ble snakket om likhet og ulikhet mellom de to brødrenasjonene og hvordan vi løste bestemte oppgaver. De to landenes lovgivning likner hver andre. Til tross for det kan vi – islendinger – lære mangt og mye av det norske domstolssystemet. Det som jeg tenker mest på er et transparent arbeidssystem, faglighet, bruk

av statistikk og modellering, kort saksbehandlingstid, service og kompetanse. Jeg reiser tilbake til Island godt utrustet og godt forberedt, med mange gode ideer fra det norske domstolssystemet som er helt eksemplarisk.

DA er et godt arbeidssted og jeg trivdes godt der. Lokalene er åpne og lyse og medarbeiderne elskverdige og givende. Det var alltid den samme servicen om enn det ble spurt om paragrafer i den norske domstoloven, om DAs datasystem eller underholdning for to fireåringer i weekendene i Trondheim. Når domstolssystemet i Island ble diskutert ble det sagt klart og tydelig: „Vi kjem og hjelp dokkar hvis dokkar vil.” / „Vi kommer og hjelper dere hvis dere vil.” Og det kom et bud fra DA til den islandske domstolsadministrasjonen om hjelp på alle områder i denne vanskelige tiden når arbeidsbelastningen er større enn noensinne i landets historie, tilbud om hjelp fra spesialister på alle områder. Og som et tegn om denne innstillingen, denne hjelpen, fikk jeg en gavepakke da jeg skulle reise. Opp av pakken kom håndstrikkede vanter med otte-bladet roser. Vantene vil varme hendene mine i det islandske regn og vinterkulden og bli en påminning om de levende frender i øst, minne meg om norsk gjestfrihet, norsk vennskap, norsk kompetanse og de sterke vennskapsbånd til Norge. Jeg vil ingenting glemme og DA har fått venner i vest. Jeg sier takk for meg og jeg sier også takk på vegne av de islandske domstolene.

Elín Sigrún Jónsdóttir
elin@domstolar.is